

[Indenrigs- og boligministeren.]

vi dog alle måtte ønske iværksat, når blot de kan gavne byggeriet mest muligt.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger til de enkelte udtalelser, som er fremsat af de ærede ordførere, idet jeg dog af hensyn til tidspunktet og de mange forskellige ting, som vi så ofte har drøftet med hinanden, tillader mig at foretage visse overspringelser. Jeg har ikke villet, at man skulle opfatte de bemærkninger, jeg har gjort om det militære byggeri, som et skærmbrev for boligpolitikken. Ingenlunde! Jeg vil hævde, at selvom vi har et forsvarsbyggeri, svarende til ca. 12 pct. af den samlede anlægsvirksomhed i byggeriet, og vi altså derfor, når vi skal have det realiseret, efter min mening ikke kan holde et højere program end igangsættelsen af 16 000 boliger i 1952, er det dog et spørgsmål, om vi har materialer nok i form af projekter, af byggeinitiativ til at igangsætte 16 000 boliger. Det ærede medlem hr. Ingvar Dahl skal ikke tro, at det eneste afgørende er selve spørgsmålet om forsvarsbyggeriets omfang. Jeg ønsker ikke at lægge skjul på — og jeg har aldrig villet lægge skjul på, hverken overfor det høje ting, overfor offentligheden eller overfor nogen kompetent myndighed her i landet —, at det, som er den afgørende vanskelighed i dag for boligministeriet, er antallet af projekter at igangsætte overhovedet. Den nuværende indgang af byggeprojekter har i det sidste halve år svaret til et samlet antal for et helt år på 13 000. Der er kommet godt og vel 6 300, 6 400, 6 500 — jeg husker ikke tallet helt nøjagtigt — ind i de sidste 6 måneder. Det svarer til en indgang af ansøgninger om støtte til 13 000 boliger. Man kan sige sig selv, at hvis vi skal nå op på de 16 000, er det først og fremmest et spørgsmål om at opmuntre til nyt byggeinitiativ og ny bygge-lyst, og denne opmuntring må først og fremmest rettes til de byggefolk, som har ubrugt kapacitet og ubrugte og uudnyttede reserver, nemlig dem der før krigen og indtil for nogle år siden byggede en væsentlig del af det, der blev bygget af boliger her i landet, det private byggeri. Det ærede medlem hr. Ingvar Dahl gjorde nogle bemærkninger om alt dette, og det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp var også inde på problemerne om hele anlægsprogrammets omfang. Jeg synes, det kunne være meget nyttigt, om jeg gav nogle oplysninger om, hvordan dette, set fra boligministeriets synspunkt og på grundlag af de beregninger, boligministeriet overhovedet

kan gøre, ser ud. Der er i disse tal også et svar til kravet om at udvide materiale-reguleringspolitikken til den fuldkomnethed, som det ærede medlem ønskede sig.

Se, hvis vi omsatte den nuværende byggevirksomhed til 1947-priser, så blev der, så vidt vi kan se, i 1952, altså i 1947-priser, præsteret en byggevirksomhed her i landet på 1½ milliard kr. Deraf gik de 455 mill. kr. til boligbyggeriet, 140 mill. kr. til erhvervsbyggeriet og 50 mill. kr. til landbrugsbyggeriet, 135 mill. kr. til offentligt byggeri, det vil sige, at det egentlige nybyggeri var på 780 mill. kr. i 1947-priser. Af disse 780 mill. kr. udgjorde altså boligbyggeriet 455 mill. kr. og det offentlige byggeri 135 mill. kr.

Disse tal er hovedtallene i vor diskussion. Hvad angår resten af denne 1½ milliard, som samfundet, der havde fuld beskæftigelse i hele sommertiden i 1951, anvendte i byggevirksomheden, brugtes der deraf 705 mill. kr. til private vedligeholdelses- og ombygningsarbejder og 40 mill. kr. til offentlige vedligeholdelses- og ombygningsarbejder. Det vil sige, at 745 mill. kr. anvendtes til vedligeholdelses- og ombygningsarbejder.

Nu går hele den påstand, som det ærede medlem hr. Ingvar Dahl fremsatte, ud på, at man kan forøge omfanget af boligbyggeriet i samme udstrækning, hvori man kan nedsætte den del af kræfterne og anstrengelserne, som bruges til vedligeholdelses- og ombygningsarbejder.

Derom vil jeg gerne principielt sige, at vedligeholdelses- og reparationsarbejder og ombygningsarbejder har vi kun opgjort i een sum; den er det nemlig umuligt for ministeriet at dele. Vi ved ikke, hvor stor en del af denne sum der angår ganske almindelige vedligeholdelsesarbejder og ganske naturlige reparationsarbejder, som ingen regering og ingen rigsdag, der er ved deres fulde fornuft, ville finde på at forbyde folk, men vi formoder, at en væsentlig del af disse 745 mill. kr. er anvendt til ombygnings- og tilbygningsarbejder af bestående bygninger og til bestående bygninger. Hvor meget det drejer sig om, ved vi ikke.

Hvis vi nu skal prøve på at se, hvordan situationen ligger for 1952, er vort faste udgangspunkt denne gang det offentlige byggeri. Vi skærer det civile offentlige byggeri ned med 5 pct., men summen for offentligt byggeri forøges stærkt, fordi vi skal gennemføre det militære byggeri, og fordi vi allesammen — når vi nu skal gennemføre det — er interesseret i at få